

Entrevista: Sebastià Barceló, el darrer selleter

Espellant els anys (IX)

El viatge de l'Agrupació a Porrera

La confraria de la Mare-de-Déu de Lluç, a Porreres

Un Museu per a Porreres

Església de Sant Felip.

La confraria de la Mare-de-Deu de Lluc, a Porreres

La devoció de Porreres a la Mare-de-Déu de Lluc estava ben arrelada dins el cor dels moradors de la vila ja al segle XVI, com ens ho mostra el llibre de la Confraria de Lluc, que per bona sort es conserva a l'Arxiu del Santuari, juntament amb el de Menorca, de fi del mateix segle, i el de la Ciutat, del segle XVIII.

El de Porreres comença abans de l'any 1598, puix entre els confreres anomena el rector Dr. Joan Obrador, i aquest regí la parròquia des de 1585 a 1598.

El llibre, de 94 fols, que en son temps devien ésser 100, té 15 x 21 cms. i està lligat en pergami; davall el títol, avui il·legible, du escrita la paraula "Inútil", tal volta perquè un altre de més recent escriptura el degué fer tal; més ara és utilíssim per constatar el gran nombre de famílies porrerencques pertanyents a la Confraria, i fins i tot d'un bon grapat de montuirenques, puix del fol 82 al 94 porta confreres d'aqueixa vila.

La caligrafia ens delata la mà del Col·legial de Lluc Rt. Bartomeu Bordoy, que escrigué la major part dels noms, als quals el quistor sobre la marxa, anava afegint o corregint, amb mà insegura i trets defectuosos, noms i famílies, quan es "feia" la Confraria.

Perquè cada any passava per la Ciutat i les viles un Rt. Col·legial amb el quistor per a donar a conèixer les bondats de la Mare-de-Déu de Lluc, recullir les almoines i escriure o esborrar els noms dels confreres. Si el Rt. Col·legial no poria, hi anava el quistor tot sol, que prèviament havia demanada la trona per a un prevere o frare contractat, que predicàs a la parròquia al lloc del Rt. Col·legial impedit. I així es "feia" la Confraria.

De Porreres consten en el llibre unes 360 inscripcions,

compreses les d'alguns preveres, les dels fadrins i donzelles.

Són els preveres: els Dr. Joan Obrador, rector, el vicari Mn. Nadal Barceló, Mn. Joanot Feliu i Mn. Joan Ballester.

Els fadrins: Onofre Güells, Pere Jaume, Pere Carbonell, Rafel Barceló, Bartomeu Gener, Gabriel Joan, Joan Barceló, Joan Oliver i Miquel Barceló.

Les donzelles: Margarida Ginarda, Tonina Bisquerra, Tonina Mesquida, Tonina Bovera, Miquela Meliana i Margarida Fuster.

Noms de senyor no n'hi ha gaire: "Mo. Pere Joan, Salasar i la senyora Tonina, sa muller; lo senyor Francesc de Comeles i la senyora Anna, sa muller;

la Senyora Nicolaua dels Pagos fills Ramon, la senyora Margarida fills Ramon, Joan, Raphel, Michela i Catarina; lo senyor Miquel Fe i la senyora Anna". A aquests noms hi podem afegir el del capità Bernat Nebot i els dels notaris Guillem Coll i Gabriel Mora.

Els demás noms són d'honorades famílies de conradors i menestrals, dels quals no se dona cap senya de casa, carrer o possessió, si exceptuam tal volta el nom de Gabriel Barceló, de la nova. ¿Es aquest un nom de casa o es refereix al carrer Nou, de Porreres?

La identificació és molt difícil, per no dir impossible, per mor de la constant repetició de llinatges típicament porrerencs com Barceló, Sitjar, Mora, Mesquida, Orell, Veny, Feliu...

Per ventura la donzella Tonina Bovera és la beata no. 29 del II Tom de la Història de Porreres del PG Munar; Joan Sitjar podria ésser el de Sa Torre, que l'any 1556 la tenia llogada per 4 anys a

Gabriel Jordi (l pàg. 203); Miquel Mesquida Romaguera tendria part de Son Romaguera (l, pàg. 195); Guillem Orell, terres a Son Pau Orell (l, pàg. 196), Miquel Agost, Son Amat (l. pàg. 195)...

Ens podem fixar endemés en noms de persones d'ús més restringit en la part forana, com Ursula, Graïda, Petronila, Fabriana (sic), Silvestre...; i en llinatges, no tan corrents a Porreres, com el castellà Salazar, i Castanyer, Figuera, Cotoner, Mercadal, Vells (¿Vallés?), Pujol..., que

contrasten amb l'obstinada presència dels esmentats Barceló, Sitjar etc. etc.

De totes maneres, aquest llibre, amb prou eloqüència, ens revela una Confraria de la Mare-de-Déu de Lluc molt polenta a Porreres, ja al segle XVI, anys abans de la miraculosa curació de la porrerenc Margarida Cerdana (any 1600), amb la que degué calar al cor, molt més endinsencara, la devoció dels porrerencs a la Mare-de-Déu de Lluc.

Rafel Juan M.SS.CC.

Troballa arqueològica

Fa uns mesos a la zona de Son Porquer, i mentre es llaurava, es va treure a llum una àmfora romana gairebé sencera. Es una altra mostra de l'interés arqueològic d'aquell indret.

El Monument

Al plenari del gener de l'Ajuntament el regidor Miquel Ferrà s'interessà per la situació del monument als caiguts a la guerra del 1936-39, situat al Lloc Sagrat. El batle digué que el trasllat es faria el més aviat possible i de la millor manera i que s'hi feien gestions.

**INTERESSA LLOGAR
UNA CASA O PIS
NO IMPORTA QUE SIGUI
ANTIGA, PERO SI UNA MICA
ECONOMICA.**

*Feis arribar les vostres
ofertes a qualsevol membre de
La Junta.*

**ACP AGRUPACIÓ CULTURAL
PORRERES**

CARRER DE L'ALMOINA, 67 - PORRERES - MALLORCA

LA NEU DEL 85

L'any començà amb molt de fred (fins -4o.), però dia 8 de gener durant el capvespre i la nit la neu aniria convertint-se amb notícia. A Porreres, tots els terrats del poble i el camp acabarien coberts de blanc. Se'n recolliren 2 litres i mig per metro quadrat i a redols n'hi havia una gruixa considerable. El fenomen no és massa freqüent i aquí aquestes fotografies de Joan Barceló en deixen constància.

PLUVIOMETRIA: RESUM DE L'ANY

El total de litres per m2 recollits a Porreres (casc urbà) durant 1984 arribà a 417. Pot qualificar-se com un any normal. Per mesos les dades són aquestes: Gener: 30,3; Febrer; 45,6; Març; 77,4; Abril: 20,0. Maig:78,4; Juny (ip.); Juliol (res); Agost: 7,8; Setembre: 32,2; Octubre: 20,4. Novembre: 88,4 i Desembre: 16,5.

Durant el gener d'enguany el pluviòmetre marcà 27,5, el febrer (bastant magre) 16,6 i el març 80,7 litres, ha fet esbrinar algunes esperances.

UN MUSEU PER A PORRERES

Moltes vegades resulta difícil omplir de contingut afirmacions tan escoltades com, que cal acostar la cultura al poble, que s'han d'ampliar els horitzons culturals de la col·lectivitat, etc... Aquesta dificultat quan es fan anàlisis restrictives del moment cultural sense aportar vies o solucions de normalització, o en ocasions, sens dubte més perilloses, quan no es té voluntat de què aquella es realitzi.

No vull entrar en disquisicions intel·lectuals sobre el terme cultura, perquè les meves pretensions són més limitades i l'única cosa que desitgés comentar un fet, en la meua opinió de gran transcendència, com és la creació d'un Museu d'Art Contemporani a una vila d'escassos milers d'habitants. Desconec si existeixen precedents d'una creació similar a un poble del tamany i característiques del nostre, però el que sí sembla clar és que resulta una cosa inusual.

La idea de la seva fundació resultà ben senzilla, bastà una simple tertúlia familiar per a comentar el fet de què Porreres podia posseir un Museu d'Art que es convertís en model i admiració de tots els pobles de Mallorca. A partir d'aquell moment la meua esposa i jo ens posàrem a treballar. La nostra vinculació de sempre al món de l'Art feia que tenguéssim amistat amb un gran nombre d'artistes, els quals, generosament anaren donant les seves obres per a la realització del Museu. A la nostra tasca s'hi anaren afegint múltiples col·laboradors anònims, fins i tot des de territoris peninsulars. A tot aquest cúmul de factors n'hi hagué un considerat com a clar —al meu entendre— i que fou la sort de posseir un Ajuntament ben voluntariós sense el qual la fundació no hagués pogut arribat a port.

Ara, els fonaments del que sens dubte serà un gran Museu ja estan posats a partir d'aquest moment és necessari que el cercle de col·laboradors s'ampliï. Estic convençut de què Porreres, que té una important tradició d'aficionats a l'Art, sabrà fructificar i multiplicar la tasca ja començada. Aquesta, i degut a la immortalitat de l'Art, quedarà com a llegat per a generacions futures donant compte d'un nou moment i esplendor cultural.

Joan Mesquida Obrador

QUALITAT PORRERES.-Ha estat notícia als diaris de Palma una polèmica sobre la qualitat dels maressos que instal·là la constructora de Madrid "Huarte" al famós Parc de la Mar de baix de la Seu de Ciutat. Segons el presupost els maressos havien d'esser de la qualitat bona coneguda com a "Porreres", finalment s'instal·là marès de deverss'Arenal que ha resultat de molt baixa qualitat.

Setmana dels Orgues històrics de Mallorca - Concert a Porreres

El dia 26 de Setembre a l'esplèndid escenari de la nostra Església Parroquial va tenir lloc un dels sis concerts de la tradicional SETMANA DELS ORGUES HISTORICS DE MALLORCA, organitzada desde anys enrera, per la Comissió Diocesana dels orgues històrics en col.laboració amb la Parroquia Evangèlica alemanya.

El programa fou entretengut i variat: hi prengueren part la Banda Filarmònica de Porreres, les Corals de Felanitx i de Porreres i els convidats alemanys H.D. Möller a l'orgue i D. Wengenroth a la trompeta.

Donat el caràcter del concert, cal que destaquem en primer lloc les acertes intervencions a l'orgue i trompeta dels dits artistes, que foren una mostra de la dignitat i conjunció sonora d'ambdós instruments. Ens oferiren, bé conjuntament o a l'orgue sol, música de distintes nacionalitats, barroca i dels segles XVIII i XIX. Volem ressenyar, a títol de curiositat, la intervenció final de H.D. Möller a l'orgue que, en lluida improvisació va brodar la melodia de la popular "Sor Thomasseta" que tot just acabaven d'interpretar les esmentades corals de Felanitx i Porreres.

La Banda Filarmònica Porrerenca, en una demostració d'un segur

"crescendo" en les seves qualitats de so i d'interpretació, delectà als assistents amb peces ja tradicionals al seu repertori—"Leyenda del beso", fragment, de Soltullo i Vert; "El anillo de hierro" del mallorquí M. Marqués o el pasdoble "Porreres" de Manchón—i algunes innovacions com foren la "Balada gallega" de Montes i la Rapsòdia "Airiños" de Freire. Feim vots perquè no es deturi el crescendo al que ens hem referit.

I, en actuació conjunta, que també esdevé periòdica, les corals de Felanitx i de Porreres, en dues parts, presentaren una mostra de la cançó popular mallorquina—"La Balanguera" d'Alcover i Vives, "Sor Thomasseta" en armonització de F. Batle—i altres fragments d'obres clàssiques dins el cant coral, tals com el coral "Llueix l'estrella del matí" de J.S. Bach, "Canticorum júbilo" de F.G. Haendel, "Déu lloat per la natura" de L. Beethoven o la melodiosa "Sense vent", del folklore escandinau; totes o la majoria interpretades en la seva versió al català.

Desitjam que esdeveniments com el que comentam es facin tradició dins el nostre migrat món de la cultura a Porreres.

S.M.

MOLT BREU

*El Patronat de l'Escola de Música de Porreres ha organitzat uns cursos de guitarra, bandúrria i laud.

*Durant les Festes de Sant Roc i també dia 18 d'agost el Grup Foganya va representar l'obra teatral de Pere Capellà "El Rei Pepet" al pati de l'Escola Nova, amb molt d'èxit de públic i de posta en escena.

*Al Pou d'Amunt enguany hi tornà haver festa. Per quarta vegada consecutiva els veïnats marxosos d'aquest barri organitzaren aquesta bulla popular, el passat 3 de novembre.

*S'ha constituït a Porreres una associació de la Tercera Edat. Tenen el seu local social al carrer de l'Almoïna i organitzen moltes excursions.

*Ha estat anomenat amb el títol de "Monsenyor" pel Papa Joan Pau II el capellà porrerenc mossèn Joan Mates, que fins ara residia a Los Angeles (Califòrnia) i que realitzarà la seva labor a la Santa Seu.

*El dimarts 4 de desembre va tenir lloc a Montsió una jornada de germanor de l'Associació empresarial d'Estacions de Servei (benzineres).

FESTA DEL CARRER DE L'ALMOÏNA

El dissabte 16 de Febrer va tenir lloc la III Festa dels Darrers Dies, al carrer de l'Almoïna. La gran quantitat de disfresses se va concentrar a la plaça de s'Escola Nova i tot seguit—amb acompanyament de la Filharmònica Porrerenca— es feu la "rua" pels carrers Dusai, Pou Forit, R. Llompart, Cerdà, Almoïna, plaça Església, Bisbe Campins i final a Sa Plaça. Després, ball molt animat de "carnaval" amb dues orquestres. Col.laboraren l'Ajuntament i Agrupació Cultural, essent la festa a càrrec dels veïnats del carrer, que la patrocinaren.

FELANITX

CENTRO RECONOCIMIENTO CARNET DE CONDUCIR

RECONOCIMIENTO CARNET DE CONDUCIR Clases A1, A2, B1, B1, LCC

-Chequeos

Horario: Lunes a Viernes 9,30 -13 h.
16,30 - 20 h
11 - 13 h.
Sábados: 11 - 13 h.

Tel. 58 22 33

FELANITX

C/ Zavella no. 26

Notícies de Fora Vila

ATENCIÓ FRUITERS I HORTOLANS. PER ACONSEGUIR MES I BONES VENDES.

Opinió generalitzada, dins els ambients comercials i amb contacte amb els consumidors mallorquins, és que la producció d'aquesta Illa, per una sèrie de factors, no pot competir amb el que arriba de fora degut als menors costos dels peninsulars exceptuant aquells qui venen directament els seus productes al consumidor. Heu de saber que la fruita i quasi tots els productes illencs tenen més demanda que els de fora.

Això s'ha de combatre en fer —a nivell de Mercapalma i grans compradors— una fruita més selecta, cercant varietats i esmerant-se molt en la presentació i manipulació anterior. Per acabar direm que la Conselleria d'Agricultura, recomana que es posi atenció solament a llimones, "pomelos" i pomes. De taronges res, i de peres per un lloc diuen que sí i per l'altre no està clar. O sia, no ho saben.

QUE FA LA CONSELLERIA D'AGRICULTURA?

A nivel general, perquè a nivell local nosaltres no estam enterats de què fassi res.

Està estudiant les varietats més apropiades, de seca i regiu, en arbres fruiters; ajudes econòmiques per a l'adquisició de "plantones" de "agrios", resistents a la tristesia; també per l'adquisició del producte contra la "casposcapsa" i tractament contra la mosca de la fruita i estudi i millora de fructificació de la "Nave-late" i "clementina". Anuncia importants ajudes per a joves agricultors i per a productes artesans, com el formatge d'ovella.

LES DARRERES DISCRIMINACIONS.

I no ho feim per gelosies, ni molt menys. Son realitats i necessitats el que fan que vos informem d'aquests fets que ens indignen. Ja saben que allà on citarem està inclòs dins un Pla especial, que va des de Consell passant per Inca fins Llubí i Petra. Però voldríem saber llevat de Muro, Sa Pobla, Petra i Maria de la Salut i pocs més, quins dependrien més de foravila que Porreres i els anomenats com nosaltres i per canvi són tan beneficiats i no s'estableix un sistema més equitatiu i no com fins ara que de cada 100 duros per als altres, 1 duro si arriba per als agricultors de Porreres. I ací estan les nostres. Fixau-vos bé.

MOSCARI: 10.400.000 pts. per Oficines i magatzem de la Cooperativa.

ALARO: 30.000.000 per camins.

SA POBLA: 38.000.000 per magatzem Cooperativa.

CONSELL: 28.000.000 pts. per camins.

N'hi ha d'altres i tots parecuts. Per aconseguir 500.000 pts. per el Camí d'Es Pla, el Batle va haver de batallar fort amb l'organisme que les concedeix, IRYDA, i com a cosa especial, va donar el vist i plau i pus.

Francesc Llinàs.

Aquesta és la cara oculta de la Creu Nova, situada a la punta dels carrers Sala i Nou, que es pogué fotografiar al fer-se unes obres a la casa del cap de cantó (que es va tomar) i que ara ja no es pot tornar a captar amb càmera fotogràfica —almanco amb la facilitat que es feren aquestes fotografies— per Sebastià Vidal.

NO S'HAURIA DE...

-adobar molts dels clots que hi ha als carrers porrerencs, ara que s'ha pintat la cara a la façana de la casa de la Vila?

-retirar símbols feixistes (retrats de Franco i José Antonio) dels locals més o manco públics?. Es el cas de l'antic quarter vell.

-prohibir tirar les restes dels endorrocaments i altres brutors al revolt del camí de Monti-Sion (desviació gravera)?

-aconseguir aigua canalitzada a la vila de Porreres?

-mirar de dur a terme un poliesportiu el més complet possible?

-adecentar la placeta del Pou d'Amunt i col.locar-hi la creu?

...explicar el per què l'Ajuntament fa aficar les cases que es fan noves o se reformen als carrers més estrets i ell no ha entrat més endins a la reforma que s'ha fet al carrer del Call?

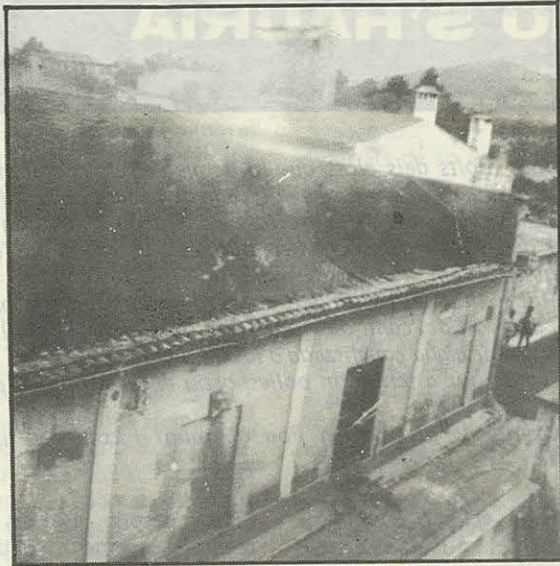
...aclarir quin criteri segueix el nostre consistori a l'hora de concedir les subvencions a les entitats del poble?

...fer complir les més elementals normes sanitàries als qui elaboren, manipulen o venen productes de consum i aliments?

...netejar les voreres dels camins de Sant Joan, Monti-Sion, Felanitx, Vilafranca, etc?

Alcapone Lapasta

Aquesta és una de les poques fotografies que es varen poder fer del magatzem incendiat del carrer Passaraix, el 31-7-84 (veure LLUM D'OLI no. 28). Foto: Antoni Palerm.

EL TORRENT DE BANYERES

Al plenari ordinari del mes de gener se va aprovar sol·licitar la redacció d'un projecte per a efectuar obres de sanejament del tram comprès entre la síquia de Ses Forques i la seva confluència amb la carretera de Felanitx. Segons Obres Hidràuliques s'hi ha de construir un col·lector d'aigües residuals per tal d'eliminar l'abocament d'aigües brutes (que aniran entubades) i fer-hi una netja general de fons i betzers.

UNA NOVA PASSA CAP EL MUSEU

El dimarts 14 d'agost, i enquadrat en el marc de les festes de Sant Roc va tenir lloc l'acte d'entrega de quadres per al fons pictòric que qualque dia integrarà el Museu d'Art Contemporani de Porreres. L'acte comptà amb la presència d'alguns artistes —entre ells, l'escultora Remígia Caubet— mentre que, pel contrari, es notava una manca de públic porrerenc. Prengueren la paraula el Sr. Joan Mesquida, reconegut impulsor d'aquest futur Museu, el batle de Porreres i el periodista Jacint Planes Santmartí. Amb aquesta nova entrega els quadres ja comencen a ésser nombrosos i per tant urgeix decidir la

seva correcta ubicació i catalogació. Tots volem i desitjarem un Museu d'Art Contemporani el més digne possible per a Porreres.

***PORRERES ES PRESENTA.**- Dins el programa de promoció que distintes entitats mallorquines feren a Barcelona baix el programa "Mallorca es presenta" hi han intervingut dos porrerencs: el vinater Jaume Mesquida representant els vins de Mallorca, i l'actor Joan Vidal, que va representar les obres teatrals "Polifem" i "Els filats".

***L'ASSOCIACIÓ DE PARES "VERGE DE MONTI-SION".**- El 26 d'octubre es constituí la nova Junta Directiva que va quedar formada per Sebastià Alzina (President), Joan Nicolau (Vice-president), Nadal Sunyer (Secretari), Guillem Morlà (tresorer) i els vocals Esperança Mora, Margalida Rosselló, Bernat Morlà, Mateu Amengual, Salvador Mora, Francesc Sastre i Sebastià Vidal.

***FESTA DEL VI JOVE.**- El 17 de Novembre a Ca'n Genoi hi hagué festa grossa, celebrant-se la

Festa de posar el pi a la branca del portal, com a símbol de què ja estava elaborat el vi jove de l'anyada del 84. Entre moltíssims convidats hi vàrem poder veure el batle de Palma Ramon Aguiló, els consellers d'Agricultura i de Sanitat del Govern Autònom, el Rector de la Universitat de Palma Nadal Batle, el vice-president del Parlament autònom Pep Moll, el Tinent Batle de Cultura de l'Ajuntament de Palma Colau Llaneres, directors de banc, periodistes de premsa, ràdio, televisió i LLUM D'OLI, metges, professors d'Universitat, Institut i EGB, empresaris i amics del vi en general. Pronunciaren parlaments l'amo de la casa, el batle de Porreres i una dissertació gastronòmica sobre el vi com a fet cultural a càrrec de Manuel Julbe. S'efectuà aiximateix una subhasta d'obres d'art a benefici de la Residència Social, que donà uns beneficis de diversos 200.000 pts.

***CURS DE CATALA A L'AJUNTAMENT.**- Nova-

ment l'Ajuntament ha tornat organitzar el curs de Llengua i Cultura Catalanes de Ràdio ECCA. Les lliçons començaren el passat 19 de novembre a la Biblioteca Municipal. El curs es dona a tres nivells els dilluns, dimecres i divendres. Cal destacar-hi la inscripció dels funcionaris municipals, incloent a la policia local i el Secretari. En total la inscripció d'alumnes és de 29.

MOLT BREU

*Frequentment es poden veure per Porreres molts de cartells amb el text en català. Els comerços han començat pel seu compte la normalització lingüística. Enhorabona!

*A l'anterior número ens oblidàrem de dir que s'havien asfaltat alguns trams dels carrers Passaraix, Sant Felip, Sant Roc i Sol.

*L'entrada a Porreres per la carretera de Campos ha estat remodelada i eixamplada. Quedarà, en el futur, com un lloc ben espaiós i no estaria de més que s'adornàs amb alguns arbres i zona verda.

***ACTIVITATS DE LA FILHARMONICA PORRERENCA.**- La Filharmònica Porrerenca prossegueix amb les seves actuacions arreu de la geografia mallorquina. En els darrers mesos ha actuat a:

- Capdepera (23 d'Agost)
- Cales de Mallorca (16 de setembre)
- Bunyola (21 de setembre)
- Sóller (23 de setembre)
- Andratx (24 d'agost)

-Ciutat. Festa de la Beata (20 d'octubre).

-Ciutat. Actes de la D.R.V. (28 d'agost).

-Concert dels músics joves a l'església parroquial de Porreres (24 Nov.)

-Concert a l'església de Sant Felip de Porreres (1 de desembre)

-Ciutat. Actuació al Poble Espanyol (2 de desembre).

-Dinar de germanor a Monti-Sion (8 de desembre).

Solucions per al més greu problema de Porreres: La falta de llocs de feina

Francesc Llinàs

A un anterior número, es va exposar allò que consider el més greu problema que té el nostre poble: l'emigració continuada de la població. Uns es van definitivament, altres diàriament es traslladen i romanen a la vila i altres, molts nombrosos, malgrat visquin a fora segueixen empadronats. Això ens donarà l'explicació de què els darrers censos que s'han realitzat, no reflexen el descens real d'habitants des de fa més de trenta anys. I se'n van perquè a foravila hi sobra gent a més d'altres oficis com fusters, ferrers, etc. que abans empraven molta gent i de cada dia menys. Darrerament, les petites indústries de material de construcció s'han estabilitzat i poca cosa més queda i tan de bo que entre els xampinyons i una de confecció tèxtil aguanten i mantenen uns valuosos llocs de feina. I res més.

SOLUCIONS:

No són màgiques ni originals, sinó experimentades

a altres llocs amb més o menys èxit. Depenen de moltes i variades gestions. En primer lloc crec que estareu d'acord que l'única entitat, com a grup a nivell local, que ha d'encarregar-se de dur-ho a terme és l'Ajuntament que fins ara no en sabem de cap resultat. Abans de seguir, recordem que amb motiu d'una reunió que es celebrà sobre la construcció de la nova ronda exterior, l'anterior batle, com a una raó a donar suport a la nova carretera, va dir que tenia emparaulada —si es duia a terme— la instal·lació de tres noves indústries i això, per desgràcia, fins a aquest moment no ho hem vist.

En primer lloc s'ha d'oferir el solar amb facilitats per aconseguir aigua i energia a més de les comunicacions. Tot això s'ha d'aconseguir juntament amb gestions amb l'Administració Central i Autònoma procurant facilitat i subvencions.

Per altra part ja es tracta de gestions a nivell personal, que puguin dur a terme persones que real-

ment estimen el poble a través de contactes o ells mateixos amb altres per a crear aquestes tres o quatre indústries, o una sola si voleu, que creiem han de suposar damunt setanta nous llocs de feina.

Una altra observació important estriba en mantenir els actuals llocs de feina. Principalment les indústries dedicades a materials de construcció que són les de més pes dins el món laboral porrerenc, dedicant especial atenció a les novetats dins d'aquesta rama, posant-les al dia, en especial la seva comercialització. Estancar-se vol dir morir.

I referint-nos al camp, els joves que els agradi i vulguin arrelar dins el nostre incomprable camp, la millor manera de fer-ho és posant-se al dia i estar ben informat. Això vol dir cercar fonts d'informació per a saber essencialment quins productes tenen més demanda i bon preu, a més de conèixer nous sistemes de cultius i ajudes per al camp, assegurances, maquinària

adequada, sistemes de financiació, tenir més contactes uns amb altres, etc. Tenint en compte les dues i més greus barreres que té l'actual pagesia nostra, l'excessiva individualitat i el minifundisme (un quartó a Mianes, mitja quarterada per Es Moreis, una quartera per Son Morlà...), això molt difícilment pot ésser rendable.

I PER ACABAR.

Tot això és bo d'escriure, diréu, manco fer-ho. No és el mateix i teneu raó. Amb tot s'ha de començar per qualche lloc i ací ens trobam. Remoure les consciències, les individuals i les altres. El que no podem fer és deixar morir lentament Porreres, que és el que està passant des de fa més de quaranta anys. I per als que trobin que exagerem, que comprovin l'edat majoritària de la població i les cases tancades o abandonades.

La millor notícia que podem publicar i la publicarem amb les lletres més grosses, serà quan es crei un nou lloc de feina.

Un sol
fi:
Mallorca.

CONSELL
INSULAR
DE MALLORCA

Entrevista

Sebastià Barceló, el darrer selleter de Porreres

«A Mallorca, un dels pobles que té més poques hores»

Qui és el selleter?, Què fa? Si demanam aquestes preguntes a un grapat de gent d'edats diferents i del poble veuríem que totes les persones de quinze o vint anys les sabrien contestar mentre que les més jovenetes, amb excepcions, quedarien amb la boca tancada. No en parlem si ho demanàvem a la gent de Ciutat.

Un dels motius que ens ha duit a parlar amb el selleter —que és com tota la gent el coneix— ha estat per a donar-lo a conèixer a la gent més jove i al mateix temps per a què ens parli de l'ahir i l'avui del seu ofici que per desgràcia ben aviat passarà a formar part de la llarga llista d'oficis desapareguts.

Sebastià Barceló Blanch, conegut per "es selleter" neix l'any 1935 a Porreres. El 1953 obrí la seva pròpia botiga —així és com anomena el seu taller— situada en un principi davant Ca'n Pedro Negre per llavors passar al carrer de Parents. Avui encara el podeu veure assegut a la seva cadira cosint alguna collera o fent qualche adob a algun guarniment antic.

Joaquim.—Quan començàreu aquest ofici i qui va ser el vostre mestre?

Sebastià.—Vaig començar als setze anys. Anava a aprendre'n a Ca'n Jaume Martorell de Montuïri, que per cert era un home molt sever. Partia de Porreres en bicicleta a les 8,00 del matí i fins que el mestre em deia "te'n pots anar" no acabava el jornal. En aquell temps no hi havia hores.

TENIA MES POR AL MESTRE QUE ALS MEUS PARES

J.—Quin temps tardàreu per aprendre l'ofici?

S.—Jo feia feina de mosso juntament amb tres o quatre més de distints pobles. Quan vaig deixar d'anar a ca mestre Jaume només feia dos anys que hi anava, mentre que els altres companys hi feren feina durant dotze i setze anys. Per això sempre m'he considerat més afortunat.

Als devuit anys passà a montar la seva pròpia botiga i començà a guanyar els primers diners ja que durant el temps d'aprenentatge no en cobrà cap. Tan sols es guanyava el dinar perquè —diu ell— tenia bo amb la mestressa.

J.—Quants selleters hi havia a Porreres quan obri-

reu la vostra botiga? I ara?

S.—N'hi havia tres: S'Es-tellecò, es felanitxer i jo. I ara només qued jo.

A Mallorca queden actualment set o vuit selleters repartits entre Montuïri, Santa Maria del Camí, Campos, Campanet, Inca, Manacor i Porreres.

EL SELLETER DE PORRERES ES EL MES JOVE DE TOT MALLORCA

J.—Com definiríeu l'ofici de selleter?

S.—El selleter és el que fa guarniments per a les bísties i treballa amb el cuir.

J.—Indústria o artesanía?

S.—Per a fer els guarniments només utilitz les meves mans i les eines apropiades. Per tant, crec, és una feina artesanal i no industrial.

J.—Quin tipus de peces feis?

S.—Actualment faig: colleres i guarniments complets per a galeres (sobretot per a Ciutat).

J.—Ens podríeu explicar en què consisteix un guarniment?

S.—Un guarniment consta de: cabeçades, riendes, selletó, sofre, barriguera, reculeres i collera.

A molts de nosaltres aquestes paraules ens pareixeran estranyes o ens re-

cordaran als nostres padris. El que és més trist és que aviat es perdran del tot i amb elles l'ofici. El motiu tots el sabem: la substitució de les bísties per altres animals de motor anomenats tractors, fruit de la tecnologia industrial.

Cosa curiosa que conta el selleter és que Porreres és un dels pobles que hi ha menys bísties.

J.—Ens podríeu anomenar algunes de les eines i materials que emprau en la vostra feina?

S.—Eines: alenes, mitges-llunes (per a tallar el cuir), cutxilles, nites, agulles per cosir... Materials: badanes (pells d'ovella), cuir de bou, borra o palla per omplir les colleres...I altre temps, pell de conill.

J.—Actualment, quin preu té una collera?

S.—Una collera valdria

unes 12.000 ptes. La gent que l'ha de pagar la troba cara, però la veritat és que no ho és pensant que hi dedic de 10 a 12 hores i just el material costa 4.000 ptes.

Ara que estam parlant de colleres el selleter diu que n'hi ha de dos tipus: de lona i de pell. A Campos i Felanitx tenen més tendència a fer-les de lona mentre que a Porreres normalment es fan de pell encara que sien més cares.

J.—Ens podríeu contar alguna anècdota?

S.—N'hi ha moltes. Te'n contaré una. Un dia va venir un estranger per a que li fes un guarniment. "On té l'animal" li vaig demanar. Ell contestà "dins el cotxe". Estranyat vaig anar a veure'l i va resultar esser un ca "San Bernardo". El

«... és Porreres»

guarniment era simplement per enganxar-lo a un carretó per dur a passejar els seus nins.

J.-Teniu cap ajudant o feis la feina tot sol?

S.-No, no tenc ningú. Sempre he fet feina tot sol.

J.-Com veis el futur del vostre ofici?

S.-Com he dit abans som el selleter més jove de Mallorca i l'únic que queda a Porreres. Per tant el futur el veig negre.

J.-Possibles successors?

S.-Per ara cap. Els joves volen guanyar diners tot d'una i per aprendre un ofici han de passar una partida d'anys sense guanyar-ne cap.

“ES UNA LLASTIMA QUE ES PERDI, MOLTS S'HAN RETIRAT PER MANCA DE FEINA”

Actualment fer de selleter no és rentable. Per això el nostre selleter també fa

feines de tapisseria.

I.-Ja per despedir-nos del selleter ens dedica aquestes paraules:

S.-Per aprendre un ofici es necessita: tenir molta voluntat, sentit de superació, fer moltes hores de feina sense cobrar cap duro i tenir molta paciència. Es una llàstima que la feina sia tan cara. Si no es mirassin les hores totes les feines es farien millor.

Voldria afegir, com a anècdota, que la meva botiga era un lloc de reunió de tots els desenfeinats de la vila: n'Antonio de Ca'n Negre, l'hermano Benet i l'amo Mateu "Tallades" que es passaven més hores a ca meva que a ca seva. M'informaven de tot el que passava pel poble.

J.-I això és tot. Gràcies, selleter, i que pogueu fer molts guarniments nous.

Joana Mora

Breu crònica del viatge a Porrera

Amb una mica de retard el vaixell feia la seva entrada al port de Barcelona el divendres dia 12 d'octubre. Arribava l'expedició porrerenca. L'autocar ja ens esperava i de seguida partírem travessant gairebé tota la Ciutat Comtal per poder veure alguns dels seus indrets més representatius: les Rambles, Plaça de Catalunya, Passeig de Gràcia,

arribàvem al monestir de Poblet, a la comarca de la Conca de Barberà, el qual constitueix una aproximació incomparable a l'art i a la història de Catalunya i d'Europa. Existia ja en el segle XII i adquirí ràpidament molta importància en convertir-se en el panteó dels reis de la Corona d'Aragó.

Després de visitar Poblet seguïrem cap a l'Esplu-

la Diagonal, el campus universitari de Pedralbes, etc.

Ja dins la comarca del Baix Llobregat passàrem per Molins de Rei, Vallirana (on va néixer l'ex-president Tarradellas) per entrar, després a la comarca de l'Alt Penedès aturant-nos a barenar a Sant Sadurní d'Anoia i a la capital, Vilafranca del Penedès. Ens interessà sobretot la visita al Museu del Vi —instal·lat a l'edifici del palau reial— el qual és un dels pocs existents al món especialitzat en aquesta matèria.

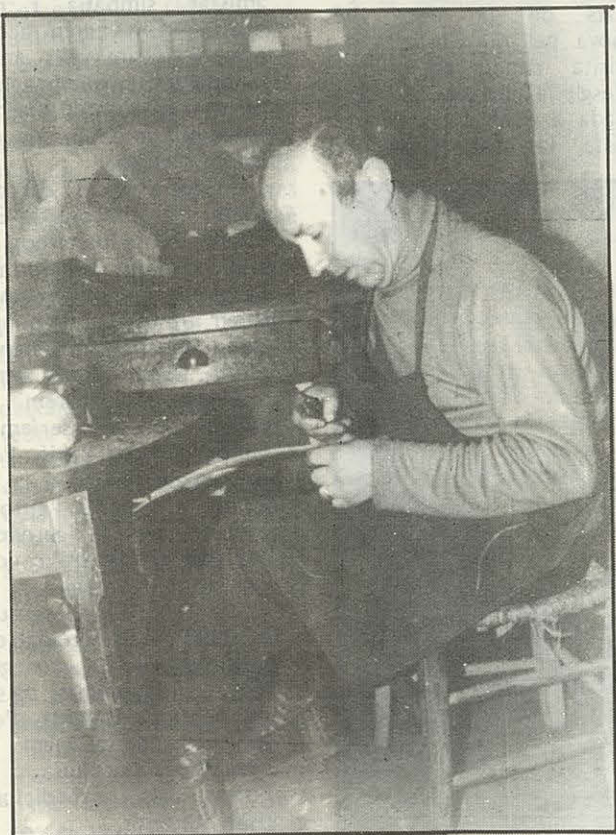
Dinàrem just devora el monestir de Santes Creus. Aquest monestir, ofereix innombrables atractius per als amants de l'art. Cap a les 16,00 h.

ga de Francolí amb una breu aturada just per comprar els carquínvolis (típics dolços d'aquella zona) i continuar cap a Montblanc, vila noble amb les murades i la interessant església de Santa Maria entre altres aspectes d'interès. Ací poguérem apreciar el funcionament d'una cooperativa vinatera, en plena activitat.

Devers les 20,30 h. arribàvem a Tarragona. Ens acollírem a l'Hotel Lauria, ben situat a la Rambla Nova i ben aprop del Balcó de la Mediterrània.

EL DELTE DE L'EBRE

A les 9,00 del matí era la sortida cap a les terres de la desembocadura del riu Ebre.

El viatge a Porrera . . .

Amb l'autocar fèrem un recorregut per les murades de Tarragona i llavors li envellàrem cap a la costa passant per Saou i Cambrils (avui centres turístics de primer ordre), d'on partiren les naus de Jaume I pel setembre de 1229 amb l'objectiu de la conquesta de Mallorca. Poguérem observar la central nuclear de Vandellós (comarca del Baix Camp), complexe de gran envergadura. A Amposta ja ens topàrem amb el riu Ebre. Fou llavors quan es disposàrem a emprendre el recorregut per les terres del delta, riu avall. Ens agradà anar per entre els canals i les síquies, les terres pantanoses, observar els cultius i en aquells dies precisament la recolecció de l'arròs, etc. Un dels atractius sens dubte fou l'excursió en barca que des de La Cava, i seguint el curs del riu, ens portà a la mateixa desembocadura, on es confonen les aigües en el Mare Nostrum. I com era d'esperar el dinar —en una zona tan arrocerà— havia de consistir en una bona paella a més d'altres viandes, que tot just devoràrem amb un feti-no-feti.

A l'horabaixa ens dirigírem cap a Tortosa, capital de la comarca del Baix Ebre. A Tortosa es conserven nombrosos testimonis de la seva història: cases senyoriales, edificis gòtics (catedral, palau episcopal...) i renaixentistes. Destaquen com a monuments més grandiosos la vella i imponent fortalesa de La Suda (avui restaurada i convertida en Parador Nacional de Turisme) i la vasta catedral. El Senyor Mola de *Omnium Cultural* ens explicà els trets més rellevants de la ciutat en altre temps i a l'actualitat.

El retorn fou de manera directa cap a Tarragona, on de passada es pogué admirar els extensos polígons industrials (tot il·luminats) que envolten la capital. Són indústries derivades del petroli, de químiques i de gassos una mica perillosos.

L'ARRIBADA A PORRERA

I el diumenge era el dia reservat per a efectuar la visita a la vila de Porrera.

També partírem a les 9,00 h. Però abans d'emprendre el camí directe fèrem una breu desviació fins a l'aqüeducte romà situat a uns 5 km. de la capital.

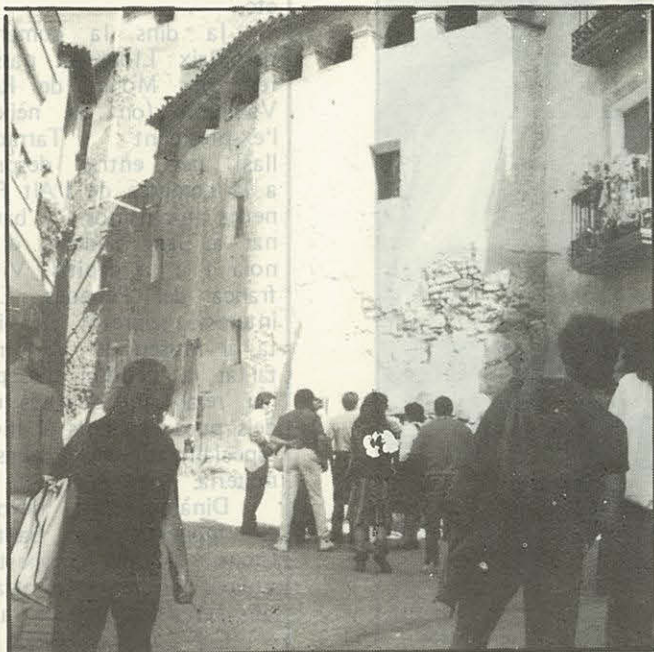
Passàrem per Reus i ja començàrem a pujar les muntanyes del Priorat. Després d'un recorregut d'uns 40 km. tomàrem la desviació (6 km) que indicava Porrera. Tots ens posàrem molt contents. L'ambient que es respirava dins l'autocar era de gran alegria.

Ens esperaven a l'entrada de la vila el regidor de Cultura Salustià Alvarez, el capellà mossèn Enric

Alberich i altra gent.

Començàrem el recorregut per la vila visitant diversos cellers, així com la cooperativa del vi. Per tot ens convidaren a provar l'espès vi del Priorat. Cal indicar que Porrera té com a base de la seva economia a l'agricultura destacant el ja tradicional cultiu de la vinya, avui substituït en part pel de l'avellana.

Després passejàrem detalladament pel poble, de carrers antics i empinats que denoten la seva antiguitat —en el casc antic— i que resten separats de la part més nova pel riu Cortiella. La visita també comprengué l'església parroquial dedicada a Sant Joan Evangelista, la casa museu del

Sr. Josep A. Vaqué i pasàrem per davant la casa del cantant Lluís Llach qui descendeix de Porrera per via materna.

Ens dirigírem a l'edifici de l'Ajuntament on ens esperava el batle Sr. Joan Ventura i altres membres del consistori qui ens obsequiaren —allà mateix— dins el Saló de sessions amb un dinar típic. Tothom estava molt content.

El Sr. Ventura dirigí unes paraules cap als mallorquins a més de fer-nos entrega de fullets i llibres. El President de l'Agrupació Cultural de Porreres, Joan Barceló, li contestà amb paraules d'agraïment per totes les atencions dispensades cap a nosaltres al mateix temps que els feu entrega, en nom de l'Ajuntament de Porreres, dels dos toms de la Història de la nostra vila així com altres publicacions (entre elles el LLUM D'OLI) i una caixa de vins de Ca'n Genoi.

A continuació, a la sobretaula, hi hagué canvi de coneixements mutus sobre Porreres i Porrera sempre en un ambient de gran amistat, simpatia i cordialitat. Ens varen acollir com si fóssim vells amics, la qual cosa volem agrair-los des d'aquestes pàgines, esperant, això sí, que ens tomin la visita.

Cap a les 17,30 partírem en direcció a Barcelona, sense parar-nos enlloc. A partir de Tarragona les coes de cotxes començaren a molestar de bon de veres, anant de manera molt lenta. Per alguns moments arribàrem a pensar que no seríem a temps d'agafar l'avió. Però tot va sortir bé i a les 22,00 en punt l'autocar ens deixava a l'aeroport. Al cap d'una hora volàvem destí Mallorca.

Sens dubte va ésser una excursió molt agradable i profitosa doncs coneguèrem monuments, paisatges, ciutats i gents. Però sobretot destacaríem la simpàtica acollida de Porrera als expedicionaris de Porreres.

Adéu a Joan Andreu Servera «Joan d'Es Riquers»

Sí, Joan. Així com la tinta corre ara pel paper, les llàgrimes correran pels meus ulls. I m'és igual si algú, sia el que sia, ho troba lleig; tanmateix no té randa suficient per fer-ho més hermós. Serà una rememorança, amic, com a una xerrada de les que teníem quan llauràvem, segàvem, regàvem, fèiem el vi, espolçàvem ametlles o garroves, o per les matances, o quan anàvem a un sopar, o quan ens començaren a dir que tenies pedres...

Tenc començat un treball de fenyadors coquers i pa tou, emperò el cor, que el tenc així com és, m'obliga i no em sap greu a parlar d'altres coses.

Feia el betlem a ca nostra, fa una quinzena d'anys, quan vingué Na Jerònia "Molí d'Aigo" per a si podia ajudar-los a montar una carrossa per a la cavalcada dels Reis. Havien preparat l'any abans una mica de cerretó adornat per a acompanyar als Reis i volien els germans "Colometes" (Miquel i Guillem), juntament amb el Sr. Bartomeu Socies, que llavors era el vicari de la vila, restablir la cavalcada dels Reis perquè havia anat a menys. Anys hi hagué que amb tres "vespas" n'hi hagué prou.

Quan na Jerònia em demanà si els volia ajudar, li vaig dir que no hi havia temps i a més jo feia feina a Es Riquers que no podia deixar. Llavors ella feu de veure en Joan demanant-li si podia anar a montar la carrossa (una bolla grossa o qualque cosa que cridàs l'atenció). En Joan li digué que sí, i aquell mateix any ell ja m'ajudà un poc a tragar pèl de roca i mata.

Passaren uns anys i la cavalcada anà cobrant entusiasme. El delegat de Cultura era en Bartomeu Barceló Picornell, Tinent-batle aleshores, qui ajudà tot el que pogué i així de

cada any va anar augmentant l'ànim. La primera vegada que tinguérem una reunió —al menys a la primera que jo vaig assistir— érem el Batle Antoni Fiol, Tinent-Batle Bartomeu Barceló, Jerònia Gornals, la delegada de F.E.T. y de J.O.N.S. Margalida Jaume, i jo en Jaume Güia. Sempre he estat contrari a reunions, completament al·lèrgic a discussions substancials, o que tot ja està acordat i decidit. Record que em demanaren si tenia cap projecte, idea o pensament per a les carroces de la cavalcada. Jo vaig dir que no. Després de més d'una hora se'm va ocórrer dir per fer una carrossa que representàs un palau d'Orient amb dues o tres cortesanes i un rei, savi o astròleg, que miràs les estrelles i ves l'estrella d'Orient. Una de les persones de la reunió, fent ús de la seva sabiduria (per qualque cosa ocupava el càrrec que tenia dintre la S.F.F. feia tants d'anys) aconsellà que faria molt bo que el rei Mag miràs les estrelles amb un

"catalejo" (trompa de mirar enfora). Vaig contestar que els detalls serien el darrer. L'ànima em pegà als peus al veure que feien adelantant l'invent d'En Galileo abans que començàs l'era cristiana. Unes paraules oportunes del Tinent-Batle Bartomeu Barceló varen cloure l'important junta i el Batle Antoni Fiol trobà que no importava tornar reunir-nos. Que si es tractava d'uns xibrons i quatre taxes es comprassin i res més.

De reunions passàrem als fets i es pot dir que jo covava les idees, que les madurava amb en Joan d'Es Riquers. En parlava amb la meua dona i quan ho teníem bastant definit ho consultava amb en Bartomeu Barceló i posteriorment amb na Jerònia Gornals.

Record que una vegada vaig demanar una botella de conyac a la madona de Ca'n Toni de So n'Oms de part d'en Bartomeu Barceló i la madona digué que per a en "Sandalio" ja en tenia prou. En Joan d'Es Riquers contestà: "No, és en Tomeu Porret". La madona canvià

tot d'una dient: "Així, totes les que volgueu".

Quan en Franco morí el Batle Fiol va dimitir i quedà en Pep Roig, "Pep de So n'Amat". Quan pujàvem amb la cavalcada dels Reis pel carrer del Pou Florit, el Batle s'acostà i després de dar-me l'enhorabona em proposà participar a la desfílada de carroces de les Fires i Festes de Manacor i quedàrem que ja em diria coses. Va ésser pel gener de 1976. Tot d'una vaig cabilar que havia d'ésser una estructura imponent, un tema mallorquí, amb ganxo per al públic i que ocupi a poca gent. Faria una penya-segat, el mar abaix, una parella d'indígenes amb un infant —els infants cativen l'atenció—, un foner atalaiant l'altura mirant caça o invasor, la muller dintre una cova torrant el peix que l'infant agafava amb un arpó de fusta; darrera un "souvenir" destrucció de Mallorca, comercialització dels més innocents re-dolls. Títol "ADEU MALLORCA". Personatges: En Joan d'Es Riquers m'havia sentit descriure el "chasis" de la carrossa, la construcció i els detalls. Ell era l'únic de Porreres que podia ésser el "Foner"; unes espalles d'atleta natural, moreno tenyit de sol, cabells llargs i barba poblada un poc revulla tot el seu cos curtí per la feina del camp, amb quasi noranta kilos de carn pitjada, només tapat per dos pams de pell de bou. Hagués estat la primera vegada que en Joan m'hagués dit que no. Els altres personatges: una neboda meua, na Maria Antònia, que també era moreneta. De totes maneres es preparà una llarga cabellera d'estopa tenyida i una pell de mè, que en Joan dugué de ca seva. L'infant seria un fill d'un porrerenc que vivia fora.

El dia d'Ascensió passàrem tot l'horabaixa aferant saques i llençols encimentats donant forma i et-

Espipellant els anys. . .

xura. En Joan els mullava dins la carrereta on teníem el ciment i jo els col·locava fent de saca roca. Havia vist una sivina a Ses Covetes que em cridà l'atenció per l'altura i amplària. El divendres abans de la desfílada amb el 4L, en Joan m'acompanyà a cercar la sivina. Et recordes amic Joan el truí que férem per no espanyar-la passant un camí llarg i a poc a poc?. La sivina fa molts anys que està cremada i tu, car amic, que t'arredossaves a la seva ombra amb la passetja, amb la mà mig engrossant, mirant lluny, mai pensàrem que dotze anys fonguéssin una una juventut de trenta tres anys. Llavors en tenies vint-i-un. Una juventut robusta i sana com a un arbre esponerós, ubèrrim de vitalitat fructificadora de feina i bondat.

Tantes vegades, recordes car amic?, prengueres part amb les activitats que jo tot sol no hagués pogut dur a terme. Em sent com si la vitalitat artística s'hagués esbrancada.

A la carrossa de GENI GREC, a més de feina manual, les pedres de l'altar del foc sagrat, les treguérem amb tu. I encara representares el Patriarca dels Boccoris. La carrossa de Ramon Llull la conduïes tu. A l'obra d'Alcover, també.

Et recordes de la primera falla ELS PREUS CREMEN?. Els germans "Vila" ens feren el "chassis" i amb tu el traïnàrem al pati de l'església per montar-la fent de canyes i cartró ministres i feiners. I ens quedà ELS PREUS CREMEN per a cremar.

I l'altra falla per la Festa Pagesa "QUI PRODUUEIX NO GUANYA, QUI REVEN SI". Amb tu tallàrem els pins de Son Miró. I què més?

Car amic te n'has anat i jo no ho volia. Si estàs millor, m'alegr però t'enyor. Joan espera'm que venc. Però mentre ajuda'm a passar aquest camí.

14.X.84

Jaume Rosselló

Molt Breu

*Una finca de Porreres va optar a la convocatòria que feu el Govern de la CA per adquirir uns terrenys amb la finalitat d'instalar una granja destinada a la rehabilitació de drogadictes, la qual tenia una extensió de 8 quarterades i s'oferí per 7,5 milions de ptes. El Govern es decidí per una de Campos ja que la de Porreres —malgrat esser l'oferta més econòmica de les presentades— estava dividida en dos trossos.

*El pressupost de l'obra de la Unitat Sanitària puja a 7.860.925 pessetes. La contractació s'otorgà al picapedrer porrerenc Gabriel Cerdà.

*L'asfaltat del camí de Son Jordi té un pressupost de 7.621.000 pessetes. L'ajuntament de l'Ajuntament serà sols de 340.000.

*Les festes locals per a l'any 1985 són el divendres 16 d'agost (San Roc) i el dimarts 22 d'octubre (Sa Fira).

El dia 21 de setembre va arribar a Porreres el XIX Cinturó Ciclista Internacional a Mallorca, essent la nostra vila el final de l'etapa més llarga (135 kms), tercera de la volta. Va guanyar Antoni Terrores, de l'equip català "Cirsà". L'arribada constituí un espectacular montatge esportiu i sobre tot publicitari. Segons els diaris de la capital l'organització va tenir molt que desitjar, produint-se un desgavell amb els cotxes que acompanyaven els corredors.

El grup "Aires de Monti-Sion" va participar a la festa de la Beata a Ciutat el dia 20 d'octubre.

*També al número passat havíem de dir que el torneig de futbol d'enguany el guanyà un equip de Ciutat. El segon classificat va esser el conjunt del Pou d'Amunt, que lidera l'"sponsor" Jaume Picornell, "Vila".

TV3 A PORRERES

Des de fa algunes setmanes es pot veure de Porreres el tercer canal de la Televisió de Catalunya TV3. Des de Nadal ençà un tècnic de televisió porrerenc, Antoni Servera Fullana, amb col·laboració amb alguns companys seus i col·legues (Josep Antoni Solivellas, Joan P. Obrador, etc) ve fent proves de captació de la senyal que ens arriba al poble, per tal de poder veure les emissions d'aquesta televisió.

Els resultats tot i que no es pot veure amb total

perfecció són bastant acceptables, a l'espera de la instal·lació d'un repetidor a la Serra d'alfàbia que podrà servir les imatges amb més potència i que vol fer possible la societat Voltor S.A. mitjançant accions populars que si encara no teniu heu de mirar de conseguir. Us podeu posar amb contacte amb l'Agrupació Cultural mateix.

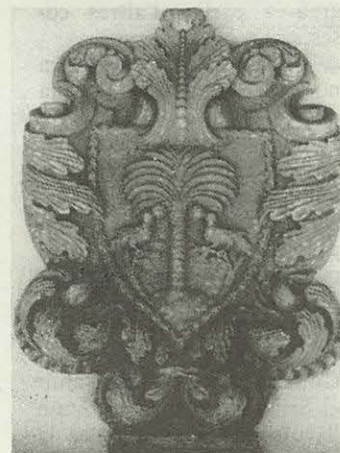
Des d'aquí volem donar l'enhorabona a aquests porrerencs que han fet possible les proves tècniques per que ens arribi un canal televisiu en la nostra llengua.

Premis Vila de Porreres

El proper dissabte dia 27 tindrà lloc la festa de lliurament dels Premis Vila de Porreres, en un acte que es farà a Monti-Sion. La primera edició dels premis té les modalitats de narració curta i investigació local. Formen els jurats Josep A. Grimalt, Llorenç Capellà i Joan Melià pel premi de narrativa, mentre que Joan Miralles i Montserrat, Guillem Rosselló-Bordoy i Maria Barceló i Crespí componen el jurat d'investigació.

Al mateix acte també s'aprofitarà per fer el sopar de germanor de socis de l'Agrupació Cultural.

Han patrocinat la

primera edició dels premis "Vila de Porreres" la Conselleria de Cultura de la Comunitat Autònoma i l'Ajuntament.

LLUM D'OLI

Butlletí Informatiu de l'Agrupació Cultural de Porreres.

D.L. PM 76/1979

Redacció/Administració/Publicitat: Carrer de l'Almoina, núm. 67-1er. Porreres Mallorca.

Preu subscripció: 500 pessetes (un any).

Impress als tallers d'Edicions Manacor S.A. en ofset

Edita: AGRUPACIO CULTURAL DE PORRERES

Els articles publicats reflexen únicament l'opinió dels seus autors.

Direcció-coordinació: Joan Barceló i Macià Lladó.

Redacció: Maria Barceló i Crespí, Francesc Llinàs, Iolana Mora, Jaume Rosselló.

Col·laboradors: Ramon Rosselló, R. Creus.

Fotografia: Pep Marí, Foto Vidal, Joan B. Bauçà.

Non equip de Bàsquet a Porreres

A partir del Club d'Esport que està més de moda a tot l'Estat Espanyol, s'ha muntat al nostre poble un club de bàsquet de categoria "senior", que ha participat ja als campionats il·lencs.

La seva classificació fou dolenta (darrers) però hi ha que afegir que l'aprenentatge abans de començar era mínim i que durant la segona volta d'aquesta lliga se guanyaren sis partits —fins i tot al líder Söllner— la qual cosa significa una recuperació molt forta. L'home clau d'aquesta recuperació fou Joan Llinàs, un bon esportista petrer, que ha vengut a reforçar l'equip amb encert.

Actualment es juga un torneig comarcal en el qual que hi prenen part el Lluçmajor, Felanitx, Campos, Ses Sàhnes i Porreres, conegut com a "I Torneig S'Eixam-Campos".

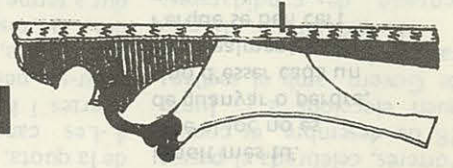
PLANTILLA DEL C.E. PORRERES DE BÀSQUET

Pivots: Andreu Mora, Xesc Servera, Toni Servera i Bernat Bauga.
 Alers: Tomeu Biniñelis, Joan Llinàs, Joan Matas, Joan Antoni Sijar i Bernat Mesquida.
 Bases: Viceng Juan i Pau Mora
 Preparador tècnic: Macià Lladó.
 Preparador físic: Jaume Vidal.
 Junta directiva
 President: Rafael Sabater.

Acaba a la pàgina 16

NOU ASSORTIT DE PRIMERES MÀRQUES
 A
 CALÇATS DE MODA PRIMAVERA - ESTIU
 C/Almoïna, 35 - Tel. 64 74 21 - Porreres

MARIA MELIA

EL CINTURO CICLISTA INTERNACIONAL

Quan surti publicat aquest número de Llum d'Or haurà arribat a Porreres la tercera etapa del Cinturo Ciclista Internacional a Mallorca 1985, per a corredors "aficionats", però que corren com a professionals.

Porreres compta amb una Penya Barcelonista. El dissabte dia 18 d'agost va tenir lloc a la nostra vila la inauguració, a la qual hi assistí el vice-president del Futbol Club Barcelona Sr. Nicolau Casaus i que té el seu local social al bar de Ca'n Miquel de Sa Torre. Aquesta Penya és la que fa 335 espargides arreu del món i la quarta a Mallorca després de Ciutat, Sa Pobla i Inca.

Alguns aficionats barcelonistes, juntament amb el Sr. Casaus assistiren a un dinar a Mont-Sion per a celebrar l'aconteixement.

Així, doncs, els simpatitzants del "Barça" tendran oportunitat de poder veure cada setmana la pel·lícula del partit que hagi jugat l'equip blau-grana, organitzar viatges a Barcelona per veure jugar aquest equip i moltes altres activitats. I tot això a Porreres, a aquestes "bells-sim racó de Mallorca" tal com el qualificà el Sr. Casaus.

No podia triar-se una temporada millor per a establir una penya blau-grana, al proclamar-se aquest any campió de lliga de manera prou destacada l'equip de Venables. El president és Sebastià Barceló "Terrible".

PENYA BARCELONISTA DE PORRERES

Escacs

**VI TORNEIG OBERT
«VILA DE PORRERES»**

24 d'agost /21 setembre. Inscripció: 70 jugadors. Classificació: PLANAS, 7,5. SABATER, 6,5. P. PONS, SUAU, J.C. MAS, LAURENT, 6 - GORNALS (14), G. BARCELO MARQUEZ (18), ESTELRICH (20), PALERM (24), etc. Es registrà la quantitat més alta d'inscrits fins ara.

XII Torneig Social de Porreres. Setembre -Octubre 84; Classificació: GORNALS, J. OLIVER FELIU, 5; CERDA, PALERM, 4,5; J. OLIVER GARI, J. BARCELO, 4. Fins a 27 classificats.

CAMPIONATS DE MALLORCA PER EQUIPS

Primera: 1.Felanitx, 2. Polerio, 3.Sa Pobla, 4.Tròpic, 5.Inca, 6. PORRERES

amb 5 punts. 7.ALGAIDA, 8.Manacor (retirat). L'equip de segona categoria quedà classificat al lloc 17 de 20 equips amb 4 punts (3 victòries -2 empats) mentre que el de 2a. guanyà 4 partits i n'empatà 2. En general, bastanta mala sort. Intervengueren 16 jugadors, durant un total de 20 jornades.

-Han començat els campionats individuals a Cala d'Or. Participen Estelrich, Palerm, Joan Barceló, Jordi Oliver Garí, G. Barceló Vázquez, Rosselló, Rosa Bauça i M. Servera.

-Properes competicions: Maig- Juny: XIII Torneig de Porreres (social); Agost -Setembre (VII Vila de Porreres); Octubre (Mini-torneig); II Copa de Nadal.

les activitats

-Per novena vegada la secció d'excursionisme va organitzar la travessia del Torrent de Pareis (12 de setembre). S'hi apuntaren 25 persones. Visites: església de Sant Pere d'Escorca, Sa Calobra, Cala Tuent, Gorg Blau i la Font d'Escorca. Si no hi ha res de nou enguany hi tornarem.

-El dissabte dia 20 d'octubre un grup d'excursionistes nostre efectuà una acampada a la Font de Son Amer, enmig d'un bosc de joncs.

-Des del dia 19 al 28 d'octubre se celebraren els actes programats dins el marc de la VIII Setmana Cultural de Sa Fira, que registrà un acceptable èxit de participació. (vegeu actes al resum d'activitats de 1984).

El diumenge dia 18 de novembre es a dur a terme una excursió que partint de l'embassament del Pla de Cúber, passà pel puig de l'Ofre, arribà als Cornadors i baixant pel Barranc de Binariaix acabà a la vila de Sóller.

Malgrat el vent i una lleugera brusca, els excursionistes pogueren disfrutar del paisatge d'un dels racons més hermosos de la Serra de Tramuntana. Ah! fins i tot n'hi va haver que trobaren esclata-sangs.

DARRERES ACTIVITATS DE L'AGRUPACIO CULTURAL

GENER

Dia 27: Excursió al Puig de na Fàtima (Valldemossa).

FEBRER

Dia 16: participació en la Festa del Carrer de l'Almoina.

Dia 24: Excursió a la Canaleta de Massanella.

MARÇ;

Dia 8: xerrada sobre l'Europa de les nacions (CIEMEN). Projectió video III Festa dels Darrers Dies.

Dia 9: Projectió de la pel.lícula Carros de foc.

Dia 10: Projectió de la pel.lícula Giordano Bruno.

Dia 24: Excursió: Volta al Puig Roig.

AGRUPACIO CULTURAL

NOTA: -Es recomana als interessats en assistir a les excursions que s'apunten d'hora en el sentit de poder calcular el número aproximat i així contractar l'autocar.

-es prega puntualitat a l'hora de sortida

-s'insisteix en què una vegada apuntats -si no són moltius molt importants- assisteixin o fassin efectiu l'import de la seva plaça. No és just que llavors la quantitat total s'hagi de repartir entre els altres o s'hagi de carregar sempre als fons econòmics de l'Agrupació.

POESIA

LLEI D'AMOR

Com la fulla seca que cau de l'arbre,
així és el nostre amor.
La fulla no vol caure
però és llei de natura.
Jo no m'en vull anar
però tu m'has oblidat,
és una llei de l'amor,
una carta que s'ha de jugar
quan es comença a estimar.

A la fulla la s'emporta el vent
fins que a la fi cau a terra:
s'ha acabada la seva vida.
Què serà d'ella ara?
Per ventura serà trepitjada,
per ventura serà agranada,
però si està a fora vila, lliure,
està bé, morirà en llibertat
i, al cap del temps,
serà part de la terra
on va néixer l'arbre
que la va veure caure.
Es llei de natura!

R. Creus.

LA RIALLA DEL PALLASSO

Aquell pallasso de la rialla
dolça
com el vestit d'arc iris,
com la frescor de la flor
que porta al capell
i la jocositat del moviment,
—símbol imprescindible,
evasió de tristeses—
ha mort sense màscara:
pels plors de la infidelitat,
per la soledat del seu
fill desaparegut,
per les arrugues de la
traïció d'un amic...
I ara, el circ no riurà
mai més,
perquè els disguts d'una
realitat
desmaquillaren la dolça
màscara de l'alegrança.
"Pallasso!, la teva rialla
és un record".

Catalina Sala

Perquè ja no és sols
la nit, ni el seu encant
el que em fa recordar-te.
Ara ja és el fet de
saber-te viva, atrevida
i molt més tu.
Que el joc no és
de guanyar o perdre,
sinó d'ésser cada un
com realment vol.
Perquè se ben cert
que no ets només
un vespre i un instant,
Ara ja és tot, el que
no em deixa oblidar-te.

E. Colomer

Balanc de les activitats realitzades per l'Agrupació Cultural durant l'any 1984

Gener

- Dia 4: Final de la I Copa de Nadal d'escacs
- Dia 29: Excursió al Camí Vell des Correu (Esportes-Banyalburfar)

Febrer

- Dia 2: Surt el número 26 de LLUM D'OLI
- Dia 19: Excursió a la Tropa
- Dia 25: Els jugadors d'escacs inicien els campionats individuals de Mallorca, a Sa Cabaneta.
- Dia 26: recorregut arqueològic pel terme de Porreres (I)

Mart

- Dia 2: Xerrada del Sr. Josep Mascaro Pasarius sobre el patrimoni arqueològic-monumental de Porreres i els grans problemes generals de la nostra Prehistòria insular.
- Dia 3: Col·laboració a la II Festa del Carre de l'Almoyna.
- Dia 17: Acampada a Balitx (Sòller)
- Dia 24: Presentació del llibre Porreres: Contribució a l'estudi d'una vila mallorquina a la Baixa Edat Mitjana.
- Sopar de germanor de socis i simpatitzants de l'Agrupació Cultural a Mont-Sion.

Abril

- Dia 1: Recorregut arqueològic pel terme de Porreres (II)
- Dia 24: Participació a la inauguració d'un escacs gegant a Monturri.
- Dia 27: Projectió de diapositives de Biel Crespi sobre Bulgària, Grècia i Turquia.
- Dia 29: III Pujada a peu a Mont-Sion (en col·laboració amb el Club d'Espial).

Mai

- Dia 1: Excursió a Sa Costera
- Dia 6: Participació en el II Marató a Mont-Sion
- Dia 1: Projectió de diapositives sobre talales i torres de defensa per Pep i Pere Pons.

Juny

- Dia 1: Projectió de diapositives sobre talales i torres de defensa per Pep i Pere Pons.
- Dia 1: Excursió a Sa Costera
- Dia 6: Participació en el II Marató a Mont-Sion
- Dia 29: III Pujada a peu a Mont-Sion (en col·laboració amb el Club d'Espial).
- Dia 27: Projectió de diapositives de Biel Crespi sobre Bulgària, Grècia i Turquia.
- Dia 29: III Pujada a peu a Mont-Sion (en col·laboració amb el Club d'Espial).
- Dia 1: Excursió a Sa Costera
- Dia 6: Participació en el II Marató a Mont-Sion
- Dia 1: Projectió de diapositives sobre talales i torres de defensa per Pep i Pere Pons.

Gener

- Dia 4: Final de la I Copa de Nadal d'escacs
- Dia 29: Excursió al Camí Vell des Correu (Esportes-Banyalburfar)

Febrer

- Dia 2: Surt el número 26 de LLUM D'OLI
- Dia 19: Excursió a la Tropa
- Dia 25: Els jugadors d'escacs inicien els campionats individuals de Mallorca, a Sa Cabaneta.
- Dia 26: recorregut arqueològic pel terme de Porreres (I)

Mart

- Dia 2: Xerrada del Sr. Josep Mascaro Pasarius sobre el patrimoni arqueològic-monumental de Porreres i els grans problemes generals de la nostra Prehistòria insular.
- Dia 3: Col·laboració a la II Festa del Carre de l'Almoyna.
- Dia 17: Acampada a Balitx (Sòller)
- Dia 24: Presentació del llibre Porreres: Contribució a l'estudi d'una vila mallorquina a la Baixa Edat Mitjana.
- Sopar de germanor de socis i simpatitzants de l'Agrupació Cultural a Mont-Sion.

Abril

- Dia 1: Recorregut arqueològic pel terme de Porreres (II)
- Dia 24: Participació a la inauguració d'un escacs gegant a Monturri.
- Dia 27: Projectió de diapositives de Biel Crespi sobre Bulgària, Grècia i Turquia.
- Dia 29: III Pujada a peu a Mont-Sion (en col·laboració amb el Club d'Espial).

Mai

- Dia 1: Excursió a Sa Costera
- Dia 6: Participació en el II Marató a Mont-Sion
- Dia 1: Projectió de diapositives sobre talales i torres de defensa per Pep i Pere Pons.

Juny

- Dia 1: Projectió de diapositives sobre talales i torres de defensa per Pep i Pere Pons.
- Dia 1: Excursió a Sa Costera
- Dia 6: Participació en el II Marató a Mont-Sion
- Dia 29: III Pujada a peu a Mont-Sion (en col·laboració amb el Club d'Espial).
- Dia 27: Projectió de diapositives de Biel Crespi sobre Bulgària, Grècia i Turquia.
- Dia 29: III Pujada a peu a Mont-Sion (en col·laboració amb el Club d'Espial).
- Dia 1: Excursió a Sa Costera
- Dia 6: Participació en el II Marató a Mont-Sion
- Dia 1: Projectió de diapositives sobre talales i torres de defensa per Pep i Pere Pons.

ASSEMBLEA ELECTORAL PER A LA RENOVACIO DE LA JUNTA DE GOVERN

- L'acord amb la pro-any com a soci.
- 2.-Tots els candidats hauran de dur un mínim d'un any com a soci.
- 3.-Podran ésser electors tots els socis que estiguin de l'Agrupació Cultural de Porreres, celebrada el passat 28 de desembre, es convoquen eleccions a la Junta de Govern, amb el següent calendari:
- Fi del termini de presentació de candidatures: el 16 de maig a les 22 hores.
- Proclamació de candidatures: el 19 de maig a les 12 h.
- ASSEMBLEA ELECTORAL: 26 de maig de les 10 h. a les 13,30 h.
- NORMES D'ELECCIO:
- 1.-Seran elegits els membres

Properes activats

- Sa Comuna de Bu-nyola (excursió).
- Visites comentades a les viles de Sineu, Santa Maria del Camí, Costix, i llogarets de Ruberts, Pina, Biniali i Jornera.
- Taula rodona sobre l'OTAN.
- Projectió de diapositives.
- Projections comentades sobre excursionisme i montanyisme.
- Excursió ecològica-cultural per Sa Marina de Lluc-major.
- Excursió ciclista a Sa Penya Roja.
- Viaatge a l'Empordà i El Gironès.

DONATIU

- El que fou primer president i fundador de l'Agrupació Cultural de Porreres, el senyor Joan Verger i Garau ens ha fet un donatiu per tal de contribuir en les activitats de l'Entitat. Des d'aquí el nostre agrament.

Xocolatada tradicional de Nadal

- Dia 28: Assembla general de socis
- Dia 16: Excursió
- Desembre
- Dia 24: IX Festa Pagesa
- Dia 18: Excursió a Es Cornadors- L'Ofre
- Novembre
- Dia 28: Visita a la possessió de Sa Vall (Ses Salines)
- Dia 27: Projectió de diapositives a càrrec de Jaume Riera
- Miquel Riera, J. Planas-Sanmartí i Joan Melià.
- ais mitjans de comunicació amb Andreu Manresa,
- Dia 26: Taula rodona sobre la normalització lingüística
- Dia 25: Cinema en català: "Trama" de Barry Hines
- Lubitsch
- Dia 24: Cinema en català: "To be or not to be", d'Ernst
- Servera
- Recital de flauta i guitarra de Jaume Rosselló i Toni
- Dia 23: Bunyolada popular
- Dia 22: Recital del Grup "Camamillà"
- Dia 21: Visita a l'església parroquial
- Dia 20: Acampada a la Font de So N' Amer
- Dia 19: Finalitzat el XII Torneig Social d'Escacs
- Dia 12-14: Visita a Porrera (Tarragona)
- camionats de Mallorca
- Dia 6: Comença la participació dels dos equips als campionats de Mallorca
- Octubre
- Dia 21: Final del VI Torneig d'Escacs "Vila de Porreres"
- Setembre
- Dia 2: IX travessia del Torrent de Pareis
- Agost
- Dia 14: surt número 28 de LLUM D'OLI
- Dia 24: Comença el VI Torneig d'escacs "Vila de Porreres"
- Agost
- Dia 15: Surt el número 27 de LLUM D'OLI
- Dia 10: Excursió pel Migjorn (Santanyí, Cap Salines, poblat talaiòtic des Baus...)

MOLT BREU

Les processons del dijous sant, divendres sant i dia de Pasco tengueren més o manco el relleu i significació d'altres anys.

-Dia 31-3-85 a Montí-Sion se va celebrar una prova de trial vàlida pel campionat de Balears de motorisme. -La festa de Montí-Sion d'enguany va quedar una mica deslucida per la final pujada que va caure, precisament quan l'assistència de gent era més grossa. Hi va actuar la "Filarmonica", Aires de Montí-Sion i la Coral. -L'Agrupació Cultural i el Club d'Espai tornaren organitzar la Pujada a Peu a Montí-Sion en motiu de la festa. L'última que la gent utilitzi el cotxe per anar-hi aquest dia. A la romeria del "Rocio" no hi van en vehicles motoritzats! doncs, per que aquí sí?

-El grup Foganya va representar els dies 13 i 14 d'abril l'obra teatral "El Bosc de la Senyora Avia", al Centre Parroquial. -En motiu de l'Any Europeu de la Música a Porreres se programaran una sèrie d'activitats i concerts musicals ben interessants. -S'ha instal·lat novament la Creu del Pou Nou damunt una illa a la confluència de la via de cintura amb la carretera de Lluçmaior. S'ha aprofitat també per fer la pedra neta d'aquest monument.

-L'Associació de pares d'alumnes del Col·legi "Verge de Montí-Sion" va organitzar al Puig de Montí-Sion una diada en la qual se va cuinar una paella per a més de 600 persones. -Durant el 1985 han tengut lloc una sèrie d'actes per a commemorar l'Any Internacional de la Juventud, hi encara n'hi haurà més. L'organització era d'un grup d'ex-alumnes de l'escola Verge de Montí-Sion amb col·laboració amb la seva Associació de Pares. -Shan fet obres de reforç a la Casa de la Vila, ma a la instal·lat una nova sala per a la "Filarmonica", sala de conferències i reunions, despatxos, fagana, etc. -Les Escoles de la vila i l'associació de la tercera edat han fet excursions fora de Mallorca.

*El notari porrenc Miquel Sorell Tomas va passar a ocupar la plaça de la categoria a Palma. *El Consell Insular de Mallorca va concedir una subvenció de 100.000 pessetes a l'Associació de la Tercera Edat de Porreres.

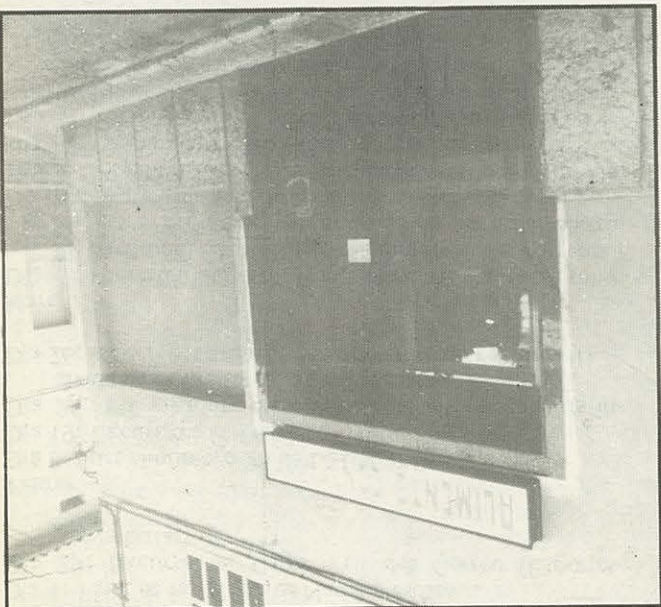
A la vila de Porrera hi té una casa el cantant de Verges Lluís Llach doncs la seva àvia materna i la seva pròpia mare són porrenques. A l'any 1812, després de Cadis, un dels primers pobles de l'Estat que acataren la Constitució fou Porrera.

Vice-president: Andreu Obrador. Secretari: Pau Baugà. Delegat de camp: Tomen Blanch.

(ve de la pàgina 13) Nou equip de bàsquet

Actualment tenen 136 socis. Han estat subvencionats per l'Associació de Pares d'Alumnes del Col·legi Verge de Montí-Sion. L'Ajuntament de Montí-Sion.

LA LENGUA AL CARRER

Una nova botiga del carrer. Cerdà normalitza el seu ròtll i la seva propaganda. Enhorabona!

A TOTA MUSICA!

EL MILLOR AMBIENT

DE TOTA LA COMARCA

